

ΤΡΕΛΛΗ MANNA

‘Ασάλευτ’ εἶν’ ἡ σιγαλιά, τίποτα δὲν γροικιέται, μόν’ ἓνα ἔρημο σκυλί ρυάζεται στὸ λαγκάδι. . .

Βαρειά ἡ νύχτα ἔρχεται, σωρὸς τὸ χιόνι πέφτει καὶ τὸ φτωχὸ σωριάζεται καλύβι στοῦ ἀνέμου τὸ μαγιασμένο φύσημα ποῦ τὴ σκεπτὴ τάρπαζει. Συμμαζωμένη στὴ γωνιά μιὰ μίννα τὸ παιδί της στὴν ἀγκαλιά της σφίγγει το καὶ τὸ μοιρολογάει γιὰτ’ ἀπὸ χτὲς εἶν’ ἄλλαλο καὶ συχνοτρεμουλιάζει γιὰτὶ τὰγγίζει ὁ θάνατος. Μὲ μάρτια δακρυσμένα κυττάζει το κατὰμματα, πιδ δυνατὰ τὸ σφίγγει καὶ τοῦ μιλεῖ ψιθυριστὰ : «Μικρὸ μου καὶ καλὸ μου, αὔριο θάσαι πιδ καλά, τώρα σὲ καίει ἡ θέρημη, μὰ ὁ Θεὸς εἶναι καλὸς καὶ θεὸς νὰ σὲ γιαιτρέψη.» Τ’ ἄρρωστο μένει ἀσάλευτο καὶ κάποτε σπαράζει. Σηκών’ ἡ μάννα τὸ παιδί μπροστὰ στὸν Σταυρωμένο ποῦ κρέμεται στὸν ψάθινο τὸν τοῖχο τῆς καλύβας καὶ δείχνει το καὶ λέει του γλυκὰ παρακαλῶντας : «Μὴ μοῦ τὸ πάρης τὸ μικρὸ παιδί μου, μὴ τὸ πάρης καλέ μου Ἰησοῦ Χριστέ μου ! Ἐσὺ τί νὰ τὸ κάμης ; Ἐσὺ ποῦ κάνεις θαύματα καὶ γιὰ τὸν ἄγγελό μου κάμε, Χριστέ, τὸ θάμα σου γλήγορα νὰ μοῦ γιάνη. καὶ τὴ ζωήμ’ δλάκαιρη στὴ δίνω κι’ ὅ,τι ἔχω Χριστέ, δικὰ σου εἶναι τα. Μ’ ἀκούς ἀπὸ κεῖ πάνω ; Ὅλα δικὰ σου. Τὴν αὐγὴ νᾶναι καλὰ ὁ γνός μου

κι’ ὁ παγωμένος ὁ βορριάς νὰ πάηη, νᾶβγη ἥλιος γιὰτὶ κρυώνει τὸ μικρὸ, παγώνουμε κ’ οἱ δύο μας. Ὅλα Χριστέ μου τὰ μπορεῖς τ’ ἔχεις Θεὸ πατέρα.»

Μὰ ξαφνικὰ ἀκίνητη σὰν τὸ λιθάρι μένει, κρατάει τὰ μάρτια δλάνοιχτα, τὸ πρόσωπό της εἶνε πότε χλωμὸ καὶ μελανὸ καὶ πότε ματωμένο. Τ’ ἄρρωστο ἦτανε νεκρὸ κάτ’ ἀπ’ τὸν Σταυρωμένο. Πηδάει ἡ μάννα ὀρθόστηθη, τρελλὴ καὶ μαγιασμένη καὶ τὸν Χριστὸ στὸ πρόσωπο τὸν φτύνει καὶ ρεκάζει : «Τέτοιος, λοιπόν, εἶσαι Χριστέ; Μαζὶ μου κοροϊδεύεις; Μ’ ἀπάτησες, μὲ γέλασες ! Σὺ εἶσαι ὁ προστάτης ποῦ λέγε τῶν μικρῶν παιδιῶν : Ἀγύρτη, τιποτένιε, ποῦ σὰν κ’ ἐμὲ γεννήθηκες μέσα σ’ ἓνα ἀχοῦρι.» Λέει κι’ ἀδράχγει τὸ νεκρὸ τὸ πτώμα τοῦ παιδιοῦ της καὶ τὸ πετάει στὸ Σταυρὸ ἀπάνου : «Πάρτο τώρα, οὔτε γι’ αὐτὸ, οὔτε γιὰ σέ, τίποτα δὲ μὲ νοιάζει !» Μέσ’στὰ κουρέλια τὸ νεκρὸ κι’ ὁ Σταυρωμένος πέφτουν ἀντάμα καὶ σωριάζονται στὸ μουσκεμένο χῶμα, στὰ πόδια μπρὸς τῆς δύστηνης καὶ τῆς τρελλῆς μητέρας Γελάει κείνη δυνατὰ κι’ ἀπλώνει στὸ κεφάλι πέπλο λευκὸ καὶ ρίχνεται καὶ φεύγει μέσ’ στὰ χιόνια κι’ ὁ μαγιασμένος ἄνεμος τὴν σπρώχνει σὰν κουρέλι.

‘Ασάλευτ’ εἶν’ ἡ σιγαλιά, τίποτα δὲ γροικιέται, μόν’ ἓνα ἔρημο σκυλί ρυάζεται στὸ λαγκάδι.

Ι. Δ. ΠΑΣΙΝΟΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Βασιλικὸν Θέατρον

Ἐπὶ τῆς Σχολῆς τῶν Ἀπόρων Παίδων τοῦ «Παργασσοῦ» ἐδόθη ἐρασιτεχνικὴ παράστασις ἐν τῷ Βασιλικῷ Θεάτρῳ. Ἐπαίχθη διὰ πρώτην φορὰν ὁ «Πολύφημος», δίσπρακτον δράμα τοῦ Ἀλβέρτου Σαμαῖν καὶ νέα κωμωδία τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Πιρίγκη-πος Νικολάου, ἡ «1 Ἰουνίου».

Ὁ «Πολύφημος» ἀνεβιβάσθη ἐπὶ τῆς σκηνῆς τῆς Γαλλικῆς Κωμωδίας τῷ 1908 προκαλέσας εὐμενεῖς κρίσεις ἐν τῷ τύπῳ διὰ τὴν ἔξαρσιν τῶν αἰσθημάτων. Δὲν ἔχει δρᾶσιν, ἔχει πολὺν λυρισμόν, μίαν εἰδυλῆσιν χάριν—ἐν ποίημα φλογεροῦ ἄλλ’ ἀπέλπιδος ἔρωτος. Ὁ ἥρωες Πολύφημος δὲν παρίσταται ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Σαμαῖν ὡς ἄγιος, μονόφθαλμος, ἀνθρωποφάγος, ἀλλ’ ἀνθρωπινότερος, εὐγενέστερος· ἐρᾶται μετὰ πάθους τὸ ὅποιον ἔχει παραφορὰς, ἀλλὰ καὶ τόσον ζηλοτύπως, ὥστε ὅταν βλέπει τὴν Γαλάτειαν, τὴν ὁποῖαν ἀγαπᾷ, εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ἀκίδος, ἐν περιπαθεῖ συμπλέγματι, λυσσᾷ ἔξ ἀπελπισίας, ἐξορύσει τὸν ἓνα ὀφθαλμόν ἵνα μὴ βλέπῃ τοὺς εὐδαίμονας ἐραστὰς, καὶ σπεύδει νὰ πνιγῇ. Ὡς σκηνακὸν ἔργον εἶναι μᾶλλον ποιητικόν, μὲ δλίγας δραματικὰς σκηνακὰς. Ἡ ὑπόθεσις ἐβασίσθη ἐπὶ τῶν θαυμασιῶν περὶ τῶν ἐρώτων τοῦ Κύκλωπος στίχων τοῦ Ὀβιδίου καὶ τοῦ Θεοκρίτου, διεσκευάσθη ὅμως ὑπὸ τοῦ Σαμαῖν ἐπὶ τὸ αἰσθητικώτερον καὶ προσωπικώτερον, ἀφοῦ καὶ ὁ ἴδιος ἐβασανίσθη ἀπὸ ἀτυχή ἔρωτα.

Ὁ ὑποδυθεὶς τὸν Πολύφημον κ. Γ. Τσιτσιλιάνος, τὸ πρῶτον ἐμφανιζόμενος ἐπὶ σκηνῆς, ἦτο πολὺ μελετημένος, ὑπῆρξε δὲ ἐπιτυχέστερος εἰς τὰς ἐκρήξεις τοῦ τρελοῦ πάθους καὶ τὰς κινήσεις, παρὰ εἰς ἀπαγγελίαν, ἀδικούμενος ἀπὸ τὴν λεπτὴν φωνήν. Εἴχε στιγμὰς, ὡς θὰ ἐξήλεγε καὶ ὁ δοκιμώτερος ἡθοποιός. Ἡ δις Τζούλια Ἀμπελά, ὡς Γαλάτεια, εἴχε ποιητικωτάτην ἐμφάνισιν, ζωντανεύσασα τὸ πρόσωπον τῆς ἡρώιδος, τοῦ ὁποίου παλαιοὶ καὶ νεώτεροι ποιηταὶ ὕμνησαν τὸ παρθενικὸν κάλλος. Ἡ φωνὴ τῆς γλυκεῖα καὶ ἥρεμος, ἡρμονίζετο εἰς τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ ἐρωτικοῦ αἰσθήματος. Ἡ τὸν ἔφηβον Ἀκιν ὑποδυθεῖσα δεσπ. Β. Μπενὴ Ψάλλη πολὺ καλὴ εἰς ἔκφρασιν, καίτοι ἡ τοῦ φύλου μεταλλαγὴ παρουσιάζει πάντοτε δυσκολίας, ὡς πρὸς τὴν φυσικὴν ὑπόκρισιν. Ἀρίστη, τελείως κατανοήσασα τὸν ἀφελῆ ρόλον τῆς, ἡ δεσποινὶς Βαρούχα ὡς βοσκὸς Λύκας. Ἡ ἀπαγγελία τῶν χορικῶν πολὺ πένθιμος ἀπαγγελθέντων ἀπὸ τῶν παρασκηνίων μὲ ἀρμονικωτάτην ὑπόκρουσιν ἄρπας, ὀφειλομένην εἰς τὴν ἀριστοτέχνιδά τῆς ἄρπας δεσπ. Α. Ἰωάννου.

Ἡ μετὰφρασις ποιητικὴ, ἀλλ’ ἐλευθεριαζοῦσα εἰς δημοτικισμόν, τοῦ κ. Μπράνια.

Ἡ κωμωδία «1 Ἰουνίου» πλήρης ζωηρᾶς φαιδρότητος, εὐφυῆς, μὲ σκηνακὴν οἰκονομίαν ἀξιοζήλευτον ἐπαίχθη μὲ ἐξαιρετικὸν ἐνθουσιασμόν. Μιὰ οἰκογένεια πηγαίνει διὰ νὰ περάσῃ τὸ καλοκαίρι εἰς τὴν Κηφησιάν. Ὅλη ἡ φασαρία τῆς μετακομίσεως προστιθεμένη εἰς τὸ ἀκατάλληλον τῆς οἰκίας καὶ ἐπιτεινομένη ἀπὸ τὴν

υπερνευρικήτητα του οικοδεσπότη, εις τὸν ὁποῖον, ὅλα φταῖνε, γίνεται ἀφορμὴ σκηνῶν κωμικωτάτων ὡς ἐπιτείνει ἡ ἐμφάνισις μιᾶς μαγειρίσσης ἀνδρογυναικας, ἣτις τρομοκρατεῖ τὸ ἀνδρόγυνον, τοὺς ὑπηρέτας καὶ τοὺς ἐπισκέπτας. Ὁ κ. Λάσκαρης ἔπαιξε μὲ κάποιαν μονοτονίαν κινήσεων, ἀλλὰ μὲ αὐτομειώσεις θυμοῦ χαρακτηριστικάς.

Ἡ δ. Πεσμαζόγλου μὲ τὰ Ἑλληνίζοντα Γαλλικά της χαριτωμένη, ἡ δ. Μπήλιω Χρυσούλη φυσικωτάτη ὡς κουβερνάντα. Ὁ κ. Σ. Καλλιγᾶς ὡς ὑπηρέτης καὶ ἡ δ. Χατζηπέτρου ὡς ὑπηρέτρια ἀπετέλεσαν ἓνα ντουέττο εὐθυμίας, ἄλλ' ἀμίμητος, κωμικωτάτη ἦτο ἡ ἐμφάνισις τοῦ ἐπιμελητοῦ τοῦ θεάτρου κ. Ἰ. Κανακᾶκη ὡς μαγειρίσσης. Ἐπαιξε θανάσια αἱ κινήσεις του, ἡ ὁμιλία του, ἡ μορφή του, ὅλα προεκάλουν ἀβίαστον καὶ ἀκράτητον τὸν γέλωτα. Ἡ δεσπ. Λάσκαρη καὶ ὁ κ. Κ. Βαλαωρίτης εἰς τὸ ὀλίγον μέρος των πολὺ καλοὶ. Ἐν γένει ἡ ἐντύπωσις ἐκ τῆς παραστάσεως ὑπῆρξε λίαν εὐάρεστος.

Θεατρικαὶ εἰδήσεις

Ἡ Α. Β. Ὑψ. ὁ πρίγκηψ Νικόλαος καὶ ἄλλο ἔργον ἔγραψε, φέρον τὸν τίτλον «Πῶς μιλοῦν τὰ Γαλλικά», κωμωδίαν μονόπρακτον, τὴν ὁποίαν θὰ παίξῃ ἡ δ. Κοτοπούλη.

— Ὁ κ. Παξινὸς ἔγραψε νέον ἔργον, ὅπερ τιτλοφορεῖται «Μετὰ τὰς 18». Εἶνε ἐν χειρωμένων lever de rideau, γραμμένον μὲ χιούμορ κατόπιν τῶν γεγονότων τῆς 18 Νοεμβρίου.

— Ἐκ τοῦ θιάσου Παπαϊωάννου ἀπεχώρησαν τὸ ζεύγος Ἀφεντάκη καὶ ὁ κ. Σακελλαρίδης.

Ὁ θιάσος συνεπληρώθη διὰ τῆς δεσπ. Κολυβά καὶ τοῦ κ. Κορινιώτου. Θὰ δώσῃ παραστάσεις κατὰ τὴν Τεσσαρακοστήν εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον καὶ θὰ παίξῃ ἐκτὸς ἄλλων καὶ τὴν «Ἀσπρὴν τρίχα» τοῦ κ. Λαυράγκα.

— Εἰς τὸ Κεντρικὸν θὰ παραστήσῃ ὁ θιάσος Νίκα Φύρστ, ἐπανερχόμενος ἐκ Λαρίσης.

— Εἰς Αἴγιον καίξει ὁ θιάσος Ρεζάν.

— Ὁ θιάσος Κονταράτου ἐγκατεστάθη εἰς τὰ «Διονύσια». Θὰ παίξῃ τὴν «Μαντάμ Ἀγκά», μίαν νέαν ὀπερέτταν τοῦ κ. Σακελλαρίδου, μὲ λιμπρέττο

ἐξαχθὲν ἐκ τῆς γνωστῆς φάρσας «Ἡ κυρία Μογκοντέν», τὴν «Περικλὸς» καὶ τὸν «Βοκκάκιον».

— Εἰς τὸ «Πανελλήνιον» θὰ παίξῃ ὁ ὑπὸ τοῦ κ. Μοναστηριώτου καταρτισθεὶς νέος θιάσος ὀπερέττας, μὲ πρωταγωνιστρίαν τὴν κυρίαν Ἀφεντάκη καὶ Κανδύλη. Ἡ ἑναρξὶς θὰ γίνῃ μὲ τὸν «Ἡγεμόνα τῆς Ἀλβανίας» τοῦ Λέχαρ.

— Εἰς τὸ παλαιὸν θέατρον Κυβέλης ἐδόθη νέα δίπρακτος ἐπιθεώρησις, τὸ «Καρναβάλι τοῦ 1917». Ἐεῖ ἔξυπνες σκηνές καὶ εὐθυμία τραγουδᾶκια. Ὁ Χρυσομύλλης ὡς «Ἀπαντῶς», ὁ Βιλλάρ ὡς «τροχιτζής» καὶ ὁ Χαλκιοπούλος ὡς «μπεμπέκος» εἶνε τὰ ἐπιτυχέστερα γούμερα.

— Ἐν τῷ Δημοτικῷ θεάτρῳ Πειραιῶς ἐπαίχθη νέον ἔργον, ἐργατικῆς ὑποθέσεως, τοῦ κ. Ι. Πρινέα ἡ «Ἀναγέννησις». Μετέτχον τῆς παραστάσεως ἡ δ. Κολυβά καὶ ἡ κ. Παντοπούλου.

— Ἡ «Ἐταιρεία τῶν θεατρικῶν συγγραφέων» ἐτοιμάζει τὴν ἐτησίαν παράστασιν ὑπὲρ τοῦ ταμείου του. Θὰ δοθῇ ἐφέτος κωμωδία, τὴν ὁποίαν θὰ γράφουν ἐν συνεργασίᾳ οἱ ἐκλεκτότεροι κωμωδιογράφοι.

✱

Ἐν Μιλάνῳ ἀνεβιβάσθη νέα ὀπερέττα τοῦ μουσικοδιδασκάλου Κέκκο. Τίτλοφορεῖται ὁ «Ἀχυρένιος πῖλος» καὶ εἶνε ἡ ὑπόθεσις εἰλημμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου κωμωδίας τοῦ Λαμπίς. Ἡ μουσικὴ ἐκρίθη εὐμενέστατα ὑπὸ τοῦ Ἰταλικοῦ τύπου.

— Πανηγυρικῶς παρεστάθη ἐν Βερολίνῳ τὸ πατριωτικὸν ἔργον «Ὁ Γερμανὸς σιδηρογρόος». Παρευρέθησαν αἱ πλέον ἐξέχουσαι προσωπικότητες ὡς καὶ αἱ πρηνήπισσαι.

— Εἰς τὸ «Κουίρίνο» τῆς Ρώμης παίζεται μετ' ἐπιτυχίας νέα ὀπερέττα τοῦ μουσικοδιδασκάλου Δομπάρδι ἐπὶ λιμπρέττου τοῦ ποιητοῦ Τιραμπάσι. Ἡ χαρίεσσα καὶ ἀπλὴ μουσικὴ ἀρέσει πολὺ εἰς τὸ Ρωμαϊκὸν κοινόν. Διὰ τὸ λιμπρέττον, τὰ ἰταλικά φύλλα γράφουν ὅτι ἔχει Βοκκακίζουσας ἐλευθεροστομίας.

— Εἰς τὸ ἐν Νεαπόλει θέατρον «Σὰν Κάρλο» ἀνεβιβάσθη μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας νέον ἔργον ὀφειλόμενον εἰς τὴν συνεργασίαν δύο ἐκ τῶν καλλιτέρων δραματικῶν συγγραφέων, τῶν Γουόλφ καὶ Φερράρι. Τίτλοφορεῖται «Τὸ μυστικὸν τῆς Σουσάνης» καὶ ἔχει γλυκύτατον λυρικὸν χρῶμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Τὴν 16 Ἰανουαρίου ἤρξατο ὁ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀναβληθεὶς Πάλλειος ζωγραφικὸς διαγωνισμός, εἰς ὃν ἐδικαιούντο νὰ μετὰ γωσιν οἱ ἀπόφοιτοι τοῦ σχολείου τῶν Καλῶν Τεχνῶν τοῦ ἔτους 1914—1915 καὶ οἱ μαθηταὶ τῆς Δ'. τάξεως τοῦ Β'. τμήματος τοῦ ἔτους 1915—1916. Τὸ γέρας ἔσται δρ. 2.000.

— Τῇ 31 Δεκεμβρίου ἔληξεν ἡ προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν μουσικῶν ἔργων εἰς τὸν τρίτον Ἀβερῶφειον μουσικὸν διαγωνισμὸν, πρὸς σύνθεσιν ᾠσματος καταλήλου διὰ συναυλίας συνοδείᾳ κλειδοκυμβάλου, ἥτοι Μπαλλάντες, Ρομάντσες κλπ. Ὑπεβλήθησαν 40 συνθέσεις.

Ἐξ αὐτῶν θὰ βραβευθῶν 10, αἵτινες καὶ θὰ ἐκτελεσθῶν εἰς ἐπίτιδες διοργανωθησομένην συναυλίαν.

— Ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας ἀνετέθη ἡ

κατασκευὴ τῆς προτομῆς τοῦ ἀειμνήστου Γ. Μιστριώτου εἰς τὸν γλύπτην κ. Γ. Ἀλεξανδρόπουλον.

— Οἱ πρίγκηπες Νικόλαος καὶ Χριστόφορος μετὰ τῆς πριγκηπίσσης Ἑλένης ἐπεσκέφθησαν τὸ ἐργαστήριον τοῦ γλύπτου κ. Ν. Γεωργαντῆ ἀποκομίσαντες εὐαρέστους ἐντυπώσεις, ἰδίᾳ ἐκ τοῦ ἐκτελουμένου Μνημείου τῶν Ἐφρέδρων Ἀξιωματικῶν.

— Ἀρίστην εἰς σχεδίων καὶ χρῶμα ἐλαιογραφίαν τοῦ Βασιλέως ἐφιλοτέχνησεν ὁ ζωγράφος κ. Γεωργ. Στρατηγός, ἐκθέσας αὐτὴν εἰς τὴν προθήκην τοῦ βιβλιοπωλείου Ἐλευθερουδάκη.

— Εἰς τὸ μουσικὸν κατάστημα Καζάζη ἐξετέθη ὡραιότατη συλλογὴ χαλκογραφῶν (eaux-fortes) τοῦ ἐν Κερκύρᾳ καλλιτέχνου κ. Μάρκου Ζαβιτσιάνου.

— Ὁ Σύνδεσμος τῶν Ἑλλήνων Καλλιτεχνῶν ἀπε-